

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties: een complex beleidslandschap

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties (ViA) is een thema dat op alle niveaus veel aandacht krijgt. Van internationale verdragen/kaders en landelijke beleidsstukken tot regionale visies en lokale plannen: overal wordt gewerkt aan kaders en richtlijnen om kwetsbare mensen te beschermen. Deze brede aandacht is positief en noodzakelijk, maar het laat ook zien hoe complex dit vraagstuk is. De veelheid aan documenten en perspectieven maakt het een uitdaging om overzicht te houden en om beleid goed op elkaar af te stemmen. Elk niveau – internationaal, nationaal, regionaal en lokaal – brengt eigen accenten en verantwoordelijkheden mee. Het vraagt om voortdurende samenwerking en afstemming om ervoor te zorgen dat alle inspanningen elkaar versterken in plaats van overlappen of tegenwerken.

In dit document geven we een overzicht van alle verdragen, landelijke-, regionale en lokale beleidsstukken waarin aandacht is voor ViA of in relatie staat tot ViA.

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

1 [Toekomstscenario kind en gezinsbescherming](#)

Regionaal

2 [Visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid](#)

3 [Stop Femicide](#)

4 [Aanpak veiligheid voorop](#)

Lokaal

5 [Leidraad werken aan veiligheid](#)

Wettelijke kaders

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
1	Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming	<p>In Juni 2022 is het landelijke programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) opgegaan in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming dat op hoofdlijnen schetst hoe de kind- en gezinsbescherming er over vijf tot tien jaar (2026-2031) uit zou kunnen zien. Vanuit dit Toekomstscenario wordt gewerkt met een brede blik op alle leeftijden van (-9 maanden tot 100+ jaar) en gezinnen/huishoudens met en zonder kinderen. De toekomstige kind- en gezinsbescherming gaat uit van vier basisprincipes: (1) gezinsgericht, (2) rechtsbeschermend en transparant, (3) eenvoudig en (4) lerend.</p> <p>Het gaat uit van de negen kerntaken van een effectieve kind- en gezinsbescherming.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Preventie, (vroeg)signalering en informele steun. 2. Vragen en zorgen ontvangen en het geven van informatie en advies. 3. Het doen van een eerste en een uitgebreid onderzoek. 4. Vindbare en professionele (vrijwillige en gedwongen) hulp organiseren en verstrekken. 5. Bij spoed directe veiligheid organiseren. 6. Het verzoeken om gedwongen maatregelen. 7. Toetsen en tegenspraak organiseren. 8. Het beslissen over en uitspreken van gedwongen maatregelen. 9. Het bieden van rechtsbescherming aan kinderen en gezinnen. <p>Programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming Rapport Rijksoverheid.nl (voortgangsbrief)</p>
2	Visie gefaseerd samenwerken aan veiligheid	<p>Dit visiedocument is bestemd voor alle professionals die in hun werk te maken krijgen met vrouwen en mannen, kinderen en jongeren die in huiselijke kring geweld en onveiligheid doormaken. Met huiselijke kring wordt bedoeld: (ex)partners en (ex)verkering, van ouder naar kind, en van kind naar diens ouder, tussen kinderen en door familieleden en huisvrienden. Het geweld kan dus binnenshuis en buitenshuis plaatsvinden.</p> <p>Dit visiedocument biedt in de eerste plaats een inhoudelijke visie op ketensamenwerking en waarom deze gefaseerd moet verlopen, als voorwaarde voor een werkzame aanpak bij onveiligheid.</p> <p>Er wordt uitgegaan van vijf fasen in het aanbieden van zorg :</p> <ul style="list-style-type: none"> • werken aan directe veiligheid met een veiligheidsplan; • werken aan stabiele veiligheid met een hulpverleningsplan voor risicogestuurde zorg; • werken aan herstel van de ontwikkeling van de individuele gezinsleden met herstelplannen voor trauma-geïnformeerde en herstelgerichte zorg; • werken aan stabilisatie door het evalueren en bijstellen van eerder gestelde doelen; • werken aan het leren omgaan met terugval met een toekomstplan. <p>Onze visie waar gaan we voor Civil Care</p>

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
3	Stop Femicide!	<p>Dit plan van aanpak richt zich op het voorkomen van femicide. Vraagstukken die gaan over de periode nadat femicide heeft plaatsgevonden vallen daarmee buiten de scope van het plan. Voor de volledigheid en gezien de relevantie ervan, staan deze punten wel benoemd in dit document. Ook wordt uitgelegd hoe ze, buiten dit plan van aanpak, worden opgepakt.</p> <p>Het document is geen eindproduct; het is een start om met elkaar femicide in de toekomst vaker te voorkomen.</p> <p>Stop femicide! Rapport Rijksoverheid.nl</p>
4	Aanpak Veiligheid Voorop	<p>De aanpak Veiligheid Voorop staat voor de vroegtijdige samenwerking op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling door Veilig Thuis, de politie, het Openbaar Ministerie, de drie reclasseringsorganisaties (3RO) en de Raad voor de Kinderbescherming. Deze coalitie zet sinds 2018 in op een andere manier van samenwerken: vroegtijdig en intensief, met als doel het sneller realiseren van een veilige situatie. Veiligheid Voorop wordt ondersteund door de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn, Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).</p> <p>Veiligheid Voorop richt zich op verbeterlagen in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling waar het de samenloop zorg-straft betreft. Soms is een strafmaatregel nodig, soms kan ook eerst zorg nodig zijn. De samenhang in de aanpak helpt veiligheid op korte en lange termijn te bereiken. De partners in zorg en straf hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in het verbeteren van de aanpak, zoals de kwaliteitsslag in de meldingenstroom van de politie naar Veilig Thuis en de verbetering van de regie op casuïstiek binnen de politie, in aansluiting op het werk van partners.</p> <p>De coalitie van samenwerkende partners werkt in het bijzonder aan intensieve samenwerking op in elk geval vier belangrijke momenten van afstemming:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samen op in Acuat - bij (vermoeden van) acute onveiligheid in crisissituaties 2. Actieoverleg - bij dreigend gevaar of risico op gevaar, als er geen verdachte is aangehouden 3. Gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld door VT en ZSM - als een verdachte is gehoord of aangehouden 4. Samenwerken bij strafbare kindermishandeling - bij vermoeden van of geconstateerd psychisch of lichamelijk letsel bij kinderen. <p>Met deze werkwijze geeft Veiligheid Voorop concreet invulling aan de vroegtijdige samenwerking zorg/straf, waardoor huiselijk geweld en kindermishandeling beter kan worden aangepakt.</p> <p>werkplan-aanpak-veiligheid-voorop-2025.pdf</p>

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
5	Leidraad werken aan veiligheid	<p>Deze leidraad gaat over de verantwoordelijkheden die door de wetgever bij gemeenten zijn belegd voor hulp, ondersteuning en bescherming aan inwoners (van 0 -100) die te maken hebben met onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties of ontwikkelingsbedreiging van minderjarigen.</p> <p>Leidraad werken aan veiligheid</p>

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

1 [Regionaal koersplan](#)

Regionaal

2 [Regionaal Meerjarig uitvoeringsprogramma](#)

3 [Aanpak Veiligheid Voorop](#)

4 [Samenwerkingsagenda zorg en veiligheid](#)

Lokaal

5 [Regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant](#)

6 [Regionaal Jeugdbeleidsprogramma NOB 2024-2028](#)

Wettelijke kaders

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
1	Regionaal koersplan 2023-2028	<p>Dit regionale koersplan geeft o.a. de essentie aan om in actie te komen, ambities, richting, thema's met de daarbij behorende doelstellingen. Uit het onderzoek is gebleken dat de huidige governancestructuur onvoldoende is toegerust om de ambities van het Koersplan te realiseren. Op basis van het onderzoek is een toekomstbeeld stappenplan en advies ViA gegeven om meer inhoudelijke focus aan te brengen. Dit betekent dat we eerst aan de slag gaan met een stevige basisstructuur die bestaat uit: Een goed functionerende meldstructuur, een goede netwerksamenwerking, een goede verbinding tussen de stevige lokale teams en de regionale partners en de beschikbaarheid van het juiste hulpaanbod.</p> <p>Inhoudelijk houden we vast aan de eerder gestelde kaders vanuit de Visie Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid en het landelijke Toekomstscenario.</p>
2	Regionaal meerjarig uitvoeringsplan ViA 2023-2028	<p>Dit plan is opgesteld door de werkgroep ViA voor de periode 2023-2028. Gezien de ontwikkelingen naar aanleiding van het onderzoek en het advies dat er nu ligt is besloten om te gaan werken met een nieuwe governancestructuur. Er komt een programmateam dat o.a. aan de slag gaat met een nieuw uitvoeringsplan. Het is vooralsnog onduidelijk welk vorm dit gaat krijgen.</p>
3	Aanpak Veiligheid Voorop	<p>De landelijke agenda veiligheid voorop wordt regionaal vormgegeven door het Regionaal Netwerk Straf met Zorg (RNZS). Hierin komen strafrechtelijke partners samen en geven uitvoering aan de veiligheid voorop agenda. Het gaat hierbij om Politie, Openbaar Ministerie, Reclasseringsorganisaties (3RO), Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis. De belangrijkste kernactiviteiten van de ontwikkelagenda veiligheid voorop zijn Samen op in Acut, het Actieoverleg, Gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld door VT en ZSM en samenwerken bij strafbare kindermishandeling.</p>

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
4	Samenwerkingsagenda Zorg en Veiligheid 2025	De Samenwerkingsagenda zorg en veiligheid is 'van, voor en door' van de partners van het Zorg- en Veiligheidshuis. De Samenwerkingsagenda beschrijft een aantal thema's op het gebied van Zorg en Veiligheid. Een aantal van deze thema's heeft raakvlakken met ViA.
5	Regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026	<p>Het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant is het gezamenlijk plan van 32 gemeenten, het Openbaar Ministerie en de politie voor de aanpak van (boven) lokale problemen. Een van de geprioriteerde thema's binnen dit plan betreft Zorg en Veiligheid. Dit thema is uitgewerkt in een factsheet waarin o.a. de ambitie en acties worden benoemd. Met betrekking tot ViA wordt de volgende ambitie genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Programmaraad Zorg & Veiligheid ondersteunt bij knelpunten op het snijvlak van zorg en veiligheid ondersteunt bij knelpunten op het snijvlak van zorg en veiligheid conform de "3 A's"; Afstemmen, Agenderen, Aanjagen. Naast knelpunten op het brede terrein van zorg en veiligheid ligt de focus van de PTZV de komende jaren enerzijds op personen met onbegrepen gedrag en anderzijds huiselijk geweld en kindermishandeling. <p>Vervolgens beschrijft de factsheet dat de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling extra aandacht verdient, focus en inzet van alle partijen, primair vanuit het veiligheidsdomein in nauwe relatie met het zorgdomein.</p>
6	Regionaal Jeugdbeleidsprogramma NOB 2024-2028	<p>Het beleidsprogramma beschrijft de manier waarop we in Noordoost-Brabant de regionale samenwerking op het gebied van specialistische jeugdzorg en jeugdbescherming hebben ingericht.</p> <p>In dit beleidsprogramma wordt sterk rekening gehouden met een aantal landelijke plannen en programma's. Denk aan de Landelijke Hervormingsagenda, het Integraal Zorgakkoord, het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Deze plannen geven (mede) richting aan de manier waarop we de komende jaren gaan werken met elkaar.</p>

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

1 [Lokaal uitvoeringsplan ViA](#)

Regionaal

2 [Integraal jeugdbeleid](#)

3 [Visie sociale basis Oss 2024](#)

4 [Beleidskader Wmo](#)

Lokaal

5 [Integraal veiligheidsbeleid](#)

6 [Handboek AVE](#)

7 [Beleidsplan Mensenhandel](#)

Wettelijke kaders

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
1	Lokaal uitvoeringsplan ViA 2024	In de gemeente Oss is begin 2023 het Regionaal Koersplan ViA vastgesteld. Daarmee onderschrijft de gemeente Oss de visie en de uitgangspunten zoals opgenomen in dit Regionaal Koersplan en committeert de gemeente zich ook aan het regionale Uitvoeringsplan ViA. Voor dit uitvoeringsplan ViA geldt dat dit aangepast moet worden gezien het Toekomstbeeld stappenplan en advies ViA dat in alle colleges is vastgesteld.
2	Beleidskader Integraal Jeugdbeleid Oss 2024-2027 "Een sterke pedagogische basis"	<p>Dit beleidskader integraal jeugdbeleid Oss geeft richting aan je activiteiten die we de komende jaren ondernemen voor jeugdigen, ouders en gezinnen. Het beleidskader volgt de Osse ontwikkelagenda vindbaarheid en beschikbaarheid van de jeugdhulp. Daarnaast is dit beleidskader Integraal Jeugdbeleid een lokale uitwerking van het regionaal beleidsplan Jeugdhulp Noordoost Brabant.</p> <p>Het beleidskader integraal jeugdbeleid omschrijft het thema Geweld in afhankelijkheidsrelaties. Daarbij omschrijven we de ontwikkelthema's ViA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Effectieve aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties zodat duurzame veiligheid voor alle gezinsleden ontstaat; ▪ Implementatie gefaseerd werken aan veiligheid volgens de Top3 Methodiek. En implementatie Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming: ontwikkeling regionaal Veiligheidsteam (GI, Veilig Thuis, en Raad voor de Kinderbescherming); ▪ De specifieke regierol van veiligheidscoördinatie moet een plek krijgen in relatie tot de regierollen in de opschaling AVE, casus- en procescoördinatie, en MDA++ en de samenwerking met partners.
3	Visie Sociale Basis Oss 2040	<p>De visie gaat over de sociale basis in Oss. We streven naar een solide sociale basis waar inwoners fijn kunnen samenleven, er zijn voor elkaar, betrokken zijn en kunnen meedoen. Om onze ambitie te realiseren, stellen we 6 uitgangspunten centraal die richting geven aan onze keuzes rond de sociale basis. Deze uitgangspunten zijn zo geformuleerd, dat ze kunnen meebewegen met de ontwikkelingen in de samenleving.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We werken gemeenschapsgericht. 2. We geven het initiatief van inwoners de ruimte en we helpen indien nodig. 3. We versterken (lerende) gemeenschappen. 4. Individuele ondersteuning en de sociale basis vullen elkaar aan. 5. We werken aan een inclusieve leefomgeving waar iedereen gelijkwaardig is. 6. De inrichting van de leefomgeving versterkt de sociale basis.

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Regionaal

Lokaal

Wettelijke kaders

Nr.	Programma/Beleid/aanpak	Toelichting
4	Beleidskader Wmo Oss 2025-2029	In dit beleidskader omschrijven we onze beleidsuitgangspunten, ambities en doelstellingen. De afgelopen jaren hebben we over het algemeen naar tevredenheid wmo-ondersteuning geboden aan de inwoners van Oss. Echter, sociaal maatschappelijke ontwikkelingen zoals ViA maken duidelijk dat we niet op deze voet door kunnen gaan. We willen dat de meest kwetsbare inwoners van Oss kunnen blijven rekenen op ondersteuning. Een van de sleutelwoorden hierin is domeinoverstijgend samenwerken.
5	Integraal veiligheidsbeleid 2023-2026	Een van de prioriteiten van het integraal veiligheidsbeleid is de aanpak van complexe casuïstiek. We beschrijven dat er niet eenduidige definitie is voor complexe casuïstiek. Het gaat in ieder geval om casussen waarbij er sprake is van meervoudige problematiek en het meerdere levensdomeinen overstijgt. Hierbij hebben we extra aandacht voor veiligheid van meisjes en vrouwen. Daarnaast sluiten we aan bij de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.
6	Handboek AVE	In de gemeente Oss werken we conform het AVE-model. De Aanpak ter voorkoming van Escalatie geeft helderheid over regie en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen. Het doel van de aanpak is om tijdig stagnatie in de samenwerking te doorbreken en zo oplopende problemen te voorkomen of zo snel mogelijk beheersbaar te maken. We hebben dit uitgewerkt in een handboek AVE waarin we de veiligheidscoördinatie rondom huiselijk geweld en kindersmishandeling specifiek hebben benoemt.
7	Lokale aanpak mensenhandel 2023-2026	In onze aanpak focussen we op drie vormen van mensenhandel: seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting. We omschrijven in de lokale aanpak verschillende ambities en acties.

Veiligheid in afhankelijkheidsrelaties

Landelijk

Nederlandse wetgeving

- Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Wet tijdelijk huisverbod
- Jeugdwet
- Wetboek van strafrecht
- Burgerlijk Wetboek (Boek 1)
- Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg

Regionaal

Lokaal

Internationale kaders

- VN-Kinderrechtenverdrag
- Europees verdrag tegen seksuele uitbuiting
- Verdrag van Istanbul

Wettelijke kaders